

Naša OSKUPNOST

glasilo szdl ljubljana moste-polje

18. FEBRUAR

XXII. LETNIK

4. ŠTEVILKA

BREZPLAČNO

● OB 20-LETNICI OBČINE LJUBLJANA MOSTE-POLJE

KOMUNA SAMOUPRAVLJAVCEV

Dvajset let je poteklo, odkar je z združitvijo občin Ljubljana Moste in Ljubljana Polje nastala naša današnja občina Ljubljana Moste — Polje.

● KOMUNISTI V NAŠI OBČINI

Priprave na problemsko konferenco CK ZKS

Naloge zveze komunistov pri ureščitvi politike gospodarske stabilizacije v gradbeništvu, s posebnim poudarkom na stanovanjski gradnji, bodo morale biti opravljene v osnovnih organizacijah ZKS.

To je bila osnovna ugotovitev na zadnji seji komiteja občinske konference ZKS, na kateri je bil sprejet tudi operativni program priprave na problemsko konferenco CK ZKS o gradbeništvu.

Prostorsko planiranje in komunalno opremljanje zemljišč, vprašanja gradbenih, instalcijskih in končnih del, problemi stanovanjske, zlasti usmerjene gradnje bodo temeljna vprašanja, katerim bodo osnovne organizacije in člani ZKS posvetili največjo pozornost. Osnovne organizacije v vseh dejavnostih reproduktivnega procesa gradnje objektov oziroma v stanovanjski gradnji, teh pa je v občini 31, bodo do konca februarja vsaka v svojem okolju ocenile razmere in oblikovale stališča, usmeritve in naloge za delovanje komunistov v posamezni samoupravni organizaciji ali skupnosti.

V pomoč jim bodo delovne skupine, ki bodo po razpravah v osnovnih organizacijah izdelale skupno oceno razmer v občini.

J. LESKOVŠEK

Leta 1960 oziroma 1961 so se s številnimi združitvami povsod v Sloveniji in Jugoslaviji osnovala nove občinske skupnosti kot rezultat dolgoletnih razprav o pomenu in vlogi občine kot komune in decentralizirane oblasti, ki naj bi jo v skladu z našim družbenim in gospodarskim razvojem čim bolj približali delovnim ljudem in občanom. Z ustanavljanjem občin — komun smo napravili velik korak naprej v političnem procesu, ki je začel odpravljati administrativno, vsedrjavno vodenje gospodarstva in družbenih zadev. Nove občine naj bi ostale take oblike družbene samouprave, ki bi bile sposobne vsestransko zagotavljati razvoj celovitih skupnosti na vseh področjih, od gospodarstva do družbenih in drugih

dejavnosti. Ustanovitev takih občin je zagotavljala večjo demokratizacijo in hitreje razvijanje ter uveljavljanje socialistične samouprave. Ali na kratko: oblast se je spuščala z vrha v roke delovnih ljudi. Tako je prav taka organiziranost občin omogočala razvoj družbenopolitičnega sistema, kakršnega imamo danes.

Ce se vprašamo, ali sta bili občini Moste in Polje, ki sta se združevali, sposobni uresničiti koncept občine — komune, potem lahko zatrdimo: da, saj se je tudi v praksi to pokazalo in potrdilo.

Napravili smo velik in hiter napredek. Število prebivalstva se je v zadnjih dvajsetih letih podvojilo. Od 30.000 prebivalcev, kolikor jih je bilo leta 1960, se je njih število povečalo na skoraj 65.000. To priča o intenzivni stanovanjski gradnji in ve-

likih priselitvah zaradi novih delovnih mest. Prav tako se je podvojilo število zaposlenih in jih je danes že skoraj 29.000. S tem vzporedno je rastla tudi gospodarska moč občine in smo bili lani po višini narodnega dohodka na šestem mestu v Sloveniji.

Seveda pa je ta hiter razvoj povzročil tudi vrsto težav in neskladij, ker se vsa področja niso razvijala vzporedno z gospodarstvom in rastjo števila prebivalstva. To velja predvsem za družbene dejavnosti; prepočasno se je dvigal splošni družbeni standard. Ne glede na to, da smo v tem času — ob veliki podpori samoprispevkov — zgradili ali dokončali devet popolnih osnovnih šol, šestnajst vzgojno-varstvenih zavodov, da smo z veliko podporo gospodarstva zgradili športni park Kodeljevo, drsališče v Zalogu in še vrsto drugih objektov družbenega standarda, nismo naredili dovolj. Napravili smo tudi korak naprej v zagotovitvi osnovne preskrbe, čeprav imamo še nekaj težjih problemov.

Se danes se od časa do časa pojavljajo razprave o upravičenosti in potrebi združitvi. Naš dosedanj razvoj kaže, da je bila potrebna in so bile vse velike naloge lahko opravljene prav zato, ker je bila z združitvijo postavljena močna gospodarska osnova, ki je lahko učinkovito posredovala. Vsaka posamezna občina ne bi imela toliko moči oziroma sredstev, da bi reševala nekatere ključne probleme.

Nadaljevanje na 4. strani

● OB KONCU JAVNE RAZPRAVE

Vsa podpora kolektivnemu delu

Potem ko so o ustavnih dopolnilih razpravljali delegati občinske skupščine in občinski organi družbenopolitičnih organizacij, se je javna razprava razširila še v delovne organizacije in v krajevne skupnosti. V teh temeljnih celicah sta se ustavnim dopolnilom pridružila še osnutka sprememb in dopolnil občinskega in mestnega statuta. Prav zaradi razširitve se je javna razprava podaljšala za deset dni čez dogovorjeni rok, kar pa ne moremo šteti za negativno, če upoštevamo kvaliteto, ki je bila s tem le dosežena.

Delovni ljudje in krajsani so se seznanili z vsebino Titove pobude, s katero dopolnjujemo ustavo SFRJ, slovensko ustavo in tudi statute občin in mesta Ljubljane. Spoznali, so da osnovni smisel uresničevanja ideje tovariša Tita niso samo spremembe, ki so zajete v osnutkih, amandmajev, temveč krepitev samoupravnega položaja delavcev z doslednim uresničevanjem že obstoječih ustavnih določil. Zato se v razpravi niso ozko vezali na besedilo dopolnil, ampak so se usmerili tudi na svojo lastno prakso delovanja v samoupravnih organih, delegacijah in drugih kolektivnih telesih. Potrdili so potrebo po krepitevi kolektivnega vodenja, dela in odgovornosti tudi v njihovih telesih, saj so ob konkretnih primerih ugotavljali še razmeroma slabo kolektivno delo in odgovornost. V mnogih primerih so opravila in akcije odvisne le od predsednika, člani pa so le spremljevalci. Zato tak predsednik (pa tudi, ker je edino on informiran) pogosto pomeni »glavo«, ki v vse več primerih tudi sam stvari rešuje in odloča. Razumljivo je, da je takega predsednika težko nadomestiti z drugim in je zato tudi težnja po podaljšanju mandata v nedogled.

Delovni ljudje in krajsani so imeli na ustavna dopolnila nekaj pripomb, vendar so jih polno podprli, tako kot osnutka dopolnil statutov občine in mesta.

Največ pripomb je bilo k 4. dopolnilu zvezne ustave, ki naj se ga dopolni tako, da bo v prihodnje član predsedstva SFRJ po položaju tudi predsednik zvezne konference SZDL, kot to že imamo v Sloveniji. Nekaj pripomb je bilo k 2. amandmaju slovenske ustave in so bili dani predlogi, da bi dolžino amandmajev predsednika, podpredsednika in predsednikov zborov družbenopolitične skupnosti določili z ustavo, statutom ali zakonom, možnost določanja s poslovnikom pa črtali.

Glede na dolžino mandata predsednika in podpredsednika občinske skupščine ter predsednikov zborov pa so delovni ljudje in občani menili, da bi bil primernejši dveletni mandat z možnostjo ponovne izvolitve. Tako naj bi spremenili tudi občinski statut.

Vrednost razprave pa je bila tudi v tem, da se je vključila v začetke povečane družbenopolitične aktivnosti o delegatskem sistemu in o vsestranskih pripravah na volitve 1982.

S. G.

● MLADI O SVOJEM DRUŽBENOEKONOMSKEM POLOŽAJU

Težave in nakazane rešitve

Po začetnem skokovitem napredku pri delu naše organizacije, ki smo mu bili priče po izredni volilno-programski konferenci, je prišlo do stagnacije, kar je bilo sicer pričakovati in nas ni presenetilo. Tedaj smo namreč načrtovali nadaljnje akcije, ki bi prispevale h krepitvi vloge, predvsem pa smo se trudili doseči množičnost.

Na dokaj trdna tla nas je postavila problemska konferenca o družbenih organizacijah in društvih, ko smo ugotovili, da več tisoč mladih, ki se aktivno in tvorno vključujejo v njihovo delo, zaradi naših organizacijskih slabosti puščamo ob strani, čeprav so se pripravljali vključiti in dobro delati. V tem času je zastalo tudi delo tistih osnovnih organizacij, ki bi morale biti glede na število mladih in dokaj uspešno delo v preteklosti med najmočnejšimi. Stanje v SCT, Papirnici Vevče, deloma v Saturnusu in Žitu nas toliko bolj opozarja na nekatere težave, v katerih se lahko kaj hitro znajdejo tudi druge sredine. Ožji krog ljudi je sicer lahko idejno jedro vsake osnovne organizacije, ne sme pa se celotna aktivnost posameznih sredin odražati le skozi delo tega ožjega kroga. To vodi k nadaljnjim oblikam forumskega dela, proti kateremu se jasno borimo, pa se nam znova in znova pojavlja v vseh oblikah in metodah našega delovanja.

Seja konference o družbenoeko-

nomskega položaju mlade generacije z vsemi vprašanji in težavami mladega človeka je imela za nas dvojno vlogo. Opozorila je na nekatere temeljne probleme, s katerimi se srečuje mlada generacija ob analizi splošnega položaja delavcev in delovnih ljudi in hkrati s tem znotraj vsake srede nanizala rešitve, ki jih lahko temeljito vključimo v vse naše programe dela. To je najbrž tisto, o čemer že dlje časa govorimo. Vedno se namreč dogovarjamo o takih delovnih programih, ki bodo mlademu človeku dostopni in mu bodo omogočali tudi rešitev posameznih življenjskih problemov, pa o takih programih, ki bodo k delu pritegnili tudi tisti krog mladih, za katere smo bili kot organizacija s svojimi forumi nezanimivi.

Sicer pa je seja konference nakazala vrsto problemov, s katerimi se danes srečujejo dijaki, študenti, delavci. Najdlje pa smo se zadržali pri stanovanjih, štipendiranju, zaposlovanju in nenehnemu porastu cen. Sprejeli smo vrsto sklepov in stališč,

vendar smo se potrudili, da bi bili — zlasti sklepi — oblikovani tako, da bi jih res lahko uresničili in na katere uresničitev lahko v največji meri vplivamo sami — ob tem, da se vsak od njih lahko vključi ne le v delovni program konference in njenih organov, temveč tudi vseh osnovnih sredinah.

IVO GAJIČ

● POT SPOMINOV IN TOVARIŠTVA

Prizadevanja za hitrejšo uresničitev

Gradnja Poti spominov in tovaršstva se vsakodnevno srečuje s celo vrsto vprašanj, ki zavirajo njeno hitrejšo uresničitev. To se odraža tudi v dopolnjenih programih in roku izgradnje, ki se je moral premakniti z aprila 1981 na leto 1984.

Nadaljevanje na 4. strani

● LETOŠNJA PROSLAVA OBČINSKEGA PRAZNIKA

Izvori in izkušnje revolucije

Člani odbora in komisij za pripravo letošnje proslave občinskega praznika so se pred dnevi sestali na prvem skupnem sestanku. Določili so okvirni program osrednje proslave in drugih prireditev v njenem okviru ter naloge odbora in komisij.

Z njimi se občani naše občine vključujejo v letošnje jubilejne prireditve ob 40-letnici vstaje in socialistične revolucije jugoslovanskih narodov in narodnosti ter 40-letnice ustanovitve OF, ki seveda vključujejo tudi predvse revolucionarno delovanje, poudarjajo pri tem pomen sodelovanja naših prostovoljcev v španski revoluciji pa ugotavljajo tudi dosežke povojne graditve naše samoupravne socialistične družbe.

Dvajsetletni odbor, sedem več članskih komisij in štiri nekajčlanske delovne skupine se bodo zavzele, da bo proslava čim kvalitetnejša.

Ker je datum osrednje proslave že predviden — torek, 21. aprila — in ker bo verjetno povezana z odprtjem Doma španskih borcev in zato izvedena na ploščadi pred njim, se bodo komisije sestale že do izida te številke Naše skupnosti. Rok za dokončno pripravo programa je namreč 20. februar. Zato in zaradi vključitve tudi drugih prireditev v okvir proslavljanja se bo v priprave vključil tudi koordinacijski odbor za priprave in prireditve pri OK SZDL. Tako bo vključenih kar največ organiziranih sil, delo pa ne bo odvojeno.

Prek takih priprav je upati, da se bomo z letošnjim praznovanjem občinskega praznika kar najdostojneje vključili v prireditve na čast revolucionarnemu jubileju, h katerim se velja vedno znova vračati, saj pomenijo izvore in izkušnje za naše nenehno revolucionarno delovanje.

AM

● Marjan Orožen v Julonu

V četrtek, 21. 1. 1981 je delovno organizacijo Jugotekstil — Julon obiskal predsednik mestne konference ZKS Marjan Orožen. Zanimal se je za potek gradnje nove tovarne, v kateri naj bi poskusna proizvodnja na prvi liniji stekla že v začetku aprila. Posebej je poudaril pomen Julona za naše gospodarstvo, saj bo s povečano količino sintetičnih vlaken prihranil naši tekstilni industriji, ki sedaj te izdelke kupuje v tujini, mnogo deviz. Na sliki: Marjan Orožen v pogovoru z direktorjem Julona Lojzeto Šarčem (Besedilo in slika: T. ZUPAN)

● PRED 40 LETI JE BILA USTANOVLJENA OSVOBODILNA FRONTA

Ljudska pomoč v boju za svobodo

Ena izmed organizacij, ki je od avgusta 1941 delovala v okviru OF, je bila tudi Ljudska pomoč. Želja, da pomagajo ljudem, ki so odšli v gozdove in začeli upor proti okupatorju in tistim, katere je le-ta preganjal in mučil, je združila predvsem ženske, ki so začele zbirati denarne in materialne prispevke.

Organizacija Ljudska pomoč je bila v Jugoslaviji ustanovljena že leta 1923, leto kasneje pa je tudi Slovenija imela svoj pokrajinski odbor. Prvotno ime je bilo Rdeča pomoč, tako so jo imenovali v Rusiji, kjer je tudi nastala. To ime je v Jugoslaviji obstajalo do l. 1936, ko so se na državni konferenci v Zagrebu odločili, da spremenijo ime v Ljudsko pomoč.

S prispevki, ki so jih zbiral člani Rdeče pomoči med delavci, so pomagali zapornikom v Sremski Mitrovici, Glavnjači in drugih zaporih

ter tako vsaj malomislili prestajanje dolgoletnih kazni, ki jim jih je dosodila tedanja oblast. Člani te organizacije, v kateri je bil čutil vpliv KPJ, so tudi seznanjali javnost o življenju političnih zapornikov ter o pojavu fašizma in njegovih posledicah. Pomagali so delavcem, ki so se v španski državljanski vojni borili na strani ljudske fronte in so bili po zmagi generala Franca zaprti v Franciji. Zbirali so podpise za izpustitev političnih zapornikov. Ena največjih takih akcij je bila leta 1935, ko je Anton Korošec postal minister za notranje zadeve in je obljubil, da bo posredoval, če bo resolucijo, ki so jo napisali člani organizacije Rdeče pomoči, podpisala večina Slovencev. Kljub temu da te obljube ni izpolnil, so člani Rdeče pomoči v tej akciji dobili vso podporo napredne slovenske javnosti, saj so v enem dnevu zbrali 40 tisoč podpisov.

Nadaljevanje na 4. strani